

Інструктивна карта № 13

ТЕМА: Ознайомлення із технологічними і зоогігієнічними особливостями утримання основних свиней і кнурів-плідників.

МЕТА: Ознайомити студентів із технологічними і зоогігієнічними особливостями утримання основних свиней і кнурів-плідників.

ЗАВДАННЯ 1. Ознайомитись із технологічними і зоогігієнічними особливостями утримання кнурів-плідників та основних свиноматок

ЗАВДАННЯ 2. Аналіз раціонів годівлі маток під час підготовки їх до осіменіння.

Порядок виконання

1. Технологічні і зоогігієнічні особливості утримання кнурів-плідників та основних свиноматок.

У відповідності до відомчих норм технологічного проектування свинарські приміщення (будівлі) повинні відповідати таким основним вимогам: будівлі повинні бути економічними, як правило, одноповерховими, підлоги для утримання свиней міцними, неслизькими, неабразивними, мало теплопровідними, стійкими проти дії стічної рідини. Вони не повинні виділяти шкідливих речовин. Підлогу в проходах піднімають над рівнем планувальної позначки не менше ніж 0,15 м, а над рівнем підлоги станків не менше як на 0,05 м. Схил підлоги у групових станках в сторону гнойового каналу - 5%. При влаштуванні щільної підлоги ширина планок повинна бути для відлучених поросят, ремонтного та відгодівельного молодняку - 44-45 мм, для кнурів і маток - 70 мм, ширина отвору між планками для кнурів і маток - 26 мм, іншого поголів'я - 20-22 мм.

Канали для видалення гною (якщо перекриваються решітками щільної підлоги), розміщують - при годівлі кормами вологістю менше 30% в задній частині станка, а при вологості корму 60% і більше - вздовж лінії годівниці з відступом від них на 20 см для відлучених поросят та 30-40 см - для інших груп свиней.

Внутрішня висота основних приміщень для утримання свиней повинна становити не менше 2,4 м до низу конструкцій покриття (прекриття), що виступають на 2,0 м до деталей підвісного технологічного обладнання.

Приміщення для свиней поділяють на: приміщення для утримання кнурів з пунктами штучного осіменіння, свинарники-маточники, свинарники для холостих і умовно порослих маток (до встановлення фактичної порослості) і кнурів-пробників, для свиноматок із встановленою порослістю, для відлучених поросят, для ремонтного молодняку, свинарники-відгодівельники. Номенклатура приміщень у кожному конкретному господарстві залежить від його виробничого напрямку (спеціалізації) і системи утримання тварин.

Приміщення для свиней обладнують станками, які можуть бути індивідуальними і груповими. У свинарнику їх розміщують у 2, 3, 4 ряди і більше. Розмір і конструкція станків залежить від їх призначення, а ширина проходів - від засобів роздавання кормів і прибирання гною.

Приміщення для утримання кнурів будують у племінних товарних господарствах при наявності в них 50 і більше кнурів. На невеликих фермах допускається утримання кнурів у свинарниках для холостих маток і ремонтних свинок. На деяких комплексах промислового типу секцію для утримання кнурів обладнують у цеху осіменіння і утримання маток першого періоду поросності. Секція для кнурів обладнується індивідуальними станками для кнурів-плідників і груповими - для ремонтних кнурів. Крім годівниць у кожному станку для кнурів повинна бути автонапувалка з чистою водою. Вигули при цьому розміщуються біля поздовжніх стін свинарників з поділом на секції, розмір якої залежить від поголів'я.

Приміщення для холостих і поросних свиноматок (до встановлення поросності) призначаються для утримання тварин у групових і індивідуальних станках, обладнаних годівницями й автонапувалками, із суцільною підлогою в зоні відпочинку і щілинною - в зоні годівлі. На пункті штучного осіменіння обладнують лабораторію, мийки, душову установку для миття тварин, приміщення із станками для осіменіння і утримання свиноматок.

Приміщення для поросних маток обладнують станками, годівницями і автонапувалками для групового утримання маток. Із зовнішнього боку свинарника рекомендується влаштовувати вигульні дворики з твердим покриттям і огорожею.

У свинарниках-маточниках обладнують станки для проведення опоросів і вирощування поросят-сисунів (до відлучення).

У станках для опоросу і вирощуванні поросят повинні бути годівниці й автонапувалки для матки, годівниці й автонапувалки для поросят, а також обладнання для локального обігріву поросят-сисунів.

Приміщення для відлучених поросят обладнують станками для дрібногрупового утримання з теплою підлогою, бажано з електрообігрівом, самогодівницею для сухих кормів і автонапувалками.

У приміщенні для ремонтного молодняка основні будівлі обладнують станками для групового утримання тварин з годівницями і автонапувалками. Із зовнішнього боку приміщення рекомендується влаштовувати вигульні майданчики з твердим покриттям і огорожею.

У свинарниках-відгодівельниках влаштовують станки для групового утримання тварин. Станки обладнують годівницями для вологих та самогодівницями для сухих кормів і автонапувалками. Підлога в станку в зоні відпочинку суцільна, а в кормогнойовій зоні - щілинна.

2. Основною умовою годівлі свиноматок у холостий період є підготовка їх до спаровування з кнурами або до штучного осіменіння. Забезпечення оптимальних умов годівлі і утримання свиноматок зумовлює високу запліднюваність, багатоплідність та якість приплоду.

Як уже згадувалося, після відлучення поросят свиноматки мають низьку вгодованість і можуть продукувати неповноцінні яйцеклітини, які після запліднення трансформуються у неповноцінну зиготу, що може

призвести до ембріональної смертності або до народження нежиттєздатного приплоду.

Під час підготовки свиноматок до парування їх годують за нормами, які передбачені для свиноматок перших 84 діб поросності. При цьому свиноматкам нижче середньої вгодованості норму енергетичного живлення підвищують на 15–20 %.

Слід зазначити, що є рекомендація рівень годівлі свиноматок у період їх осіменіння підвищувати за 10–14 діб до настання охоти на 30–35 %, оскільки процес овуляції у них протікає інтенсивніше за 10–14 діб до настання охоти. У такому разі підвищується плодючість, збільшується кількість живих поросят при народженні, а також покращується життєздатність приплоду.

Згідно з нормами, на 100 кг маси тіла дорослим холостим свиноматкам згодовують у раціоні 1,5–1,8 кг, а молодим (віком до 2-х років) – 1,8–2,4 кг сухої речовини з концентрацією в 1 кг 1,05 к. од. або 11,6 МДж ОЕ. В 1 кг сухої речовини раціону має міститися 140 г сирого або 105 г перетравного протеїну. Щодо вмісту сирого клітковини у сухій речовині раціону, то її рівень для холостих свиноматок має складати 12–14 %. За 3–14 діб до парування свиноматкам необхідно згодовувати 170 г перетравного протеїну на 100 кг маси тіла або 100 г на 1 к. од.

Раціон холостих свиноматок може включати не менше 2–3-х видів зернових злакових і бобових культур, соняшникові макуху або шрот, висівки (переважно пшеничні), сінне борошно, а за можливості, комбінований силос і коренебульбоплоди взимку та траву бобових, мінерально-вітамінні добавки влітку.

Отже, кількість і якість майбутнього приплоду у значній мірі залежить від повноцінної і нормованої годівлі холостих свиноматок, у тому числі молодих ремонтних свинок, що уперше поступають для парування.

Після виконання практичного заняття студент повинен знати :

технологічні і зоогігієнічні особливості утримання кнурів-плідників та основних свиноматок

вміти :

проводити аналіз раціонів годівлі маток при підготовці їх до осіменіння